

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра селекції, насінництва і генетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Виноградарство та виноробство

освітній ступінь Бакалавр

Розробники:

Барат Юрій, доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат
сільськогосподарських наук

Шокало Наталія, доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат
сільськогосподарських наук, доцент

Полтава 2023 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Виноградарство та виноробство
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра селекції, насінництва і генетики
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<p><i>Викладачі:</i> Барат Юрій, кандидат сільськогосподарських наук <i>Контакти:</i> ауд. 58 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> y_barat@ukr.net, iurii.barat@pdaa.edu.ua тел. 0663384401, посилання на сторінку викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/barat-yuriy-myhaylovych</p> <p>Шокало Наталія, кандидат сільськогосподарських наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 58 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> shns12@ukr.net, natalia.shokalo@pdaa.edu.ua тел. 0957202924, посилання на сторінку викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/shokalo-nataliya-sergiyivna</p>
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Попередні умови вивчення навчальної дисципліни	Ботаніка, генетика, ґрунтознавство, генетичні ресурси рослин

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: навчити здобувачів вищої освіти добре володіти необхідними знаннями з будови, біології, фізіології та екології виноградної рослини. Вміти їх творчо використовувати у технологічному процесі розмноження, вирощування винограду та виробництві вин.

Основні завдання навчальної дисципліни:

Вивчення і засвоєння біологічних та екологічних особливостей росту, плодоношення і розмноження виноградної рослини.

Набуття практичних навичок із вирощування садивного матеріалу винограду.

Оволодіти знаннями із створення інтенсивних промислових насаджень винограду.

Набуття практичних навичок із догляду за насадженнями винограду.

Вивчення технології виробництва виноградних вин.

Компетентності:

ЗК 1. Вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити, вирішувати професійні та життєві проблеми на основі етикоестетичних міркувань (мотивів).

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, формулювати та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причиннонаслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності.

ЗК 8. Здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями.

ЗК 14. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень.

ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища, забезпечення та дотримання безпечних умов праці.

ЗК 18. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення.

Результати навчання:

РН 7. Демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.

Методи навчання: МН 1 – лекція, МН 2 – демонстрування, МН 3 – лабораторні роботи, МНСР 2 – самостійна робота.

Програма та структура навчальної дисципліни:

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л.	п.р.	с.р.		л.	п.р.	с.р.
Тема 1. Загальні відомості про культуру винограду	9	2	-	7	-	-	-	-
Тема 2. Морфологія та біологія винограду	11	2	2	7	-	-	-	-
Тема 3. Розмноження винограду і вирощування садивного матеріалу	15	2	4	9	-	-	-	-
Тема 4. Технологія закладання виноградних плантацій	9	2	-	7	-	-	-	-
Тема 5. Догляд за виноградними насадженнями	17	2	6	9	-	-	-	-
Тема 6. Захист винограду від шкідників та хвороб	9	2	-	7	-	-	-	-
Тема 7. Класифікація вин	11	2	2	7	-	-	-	-
Тема 8. Технологія виробництва виноградних вин	9	2	-	7	-	-	-	-
Усього годин	90	16	14	60	-	-	-	-

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю			Разом
	виконання практичних робіт та їх захист	завдання самостійної роботи	написання контрольної роботи	
РН 7	56	40	4	100
Разом	56	40	4	100

* для максимальної кількості балів

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- виконання практичних робіт та їх захист – 0-8 бали;
- завдання самостійної роботи – 0-5 бали (по кожній темі);
- написання контрольної роботи – 0-4 бали.

Шкала та критерії оцінювання при проведенні поточного контролю здобувачами вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання
<i>Виконання практичних робіт та їх захист</i>	
0	Здобувачем невиконане завдання практичної роботи, що свідчить про відсутність демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності.
1	Здобувачем не повністю виконано завдання практичної роботи, що свідчить про неповне уміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності.
2-3	Здобувачем виконано завдання практичної роботи із звітом, надано висновок виконаної роботи та ненадана відповідь на контрольні запитання, що свідчить про уміння демонструвати знання сучасного рівня у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності.
4-5	Здобувачем виконано завдання практичної роботи із звітом, надано висновок виконаної роботи та коротка відповідь на контрольні запитання із суттєвими помилками, що свідчить про повне уміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності.
6-7	Здобувачем виконано завдання практичної роботи із звітом, надано висновок виконаної роботи та неповна відповідь на контрольні запитання, що свідчить про уміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.
8	Здобувачем виконано завдання практичної роботи із звітом, надано висновок виконаної роботи та повна відповідь на контрольні запитання, що свідчить про повне уміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.
<i>Завдання самостійної роботи</i>	
0	Здобувачем ненадана відповідь, що свідчить про відсутність уміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх

	технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності
1	Здобувачем надана неповна відповідь, що свідчить про неповне вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності.
2	Здобувачем надана достатньо повна відповідь, що свідчить про що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності
3	Здобувачем надана повна відповідь, що свідчить про повне вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності.
4	Здобувачем надана повна відповідь, що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.
5	Здобувачем надана повна відповідь, що свідчить про повне вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.
<i>Написання контрольної роботи</i>	
0	Здобувачем ненадана відповідь, що свідчить про відсутність вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності
1	Здобувачем надана коротка відповідь (не менше 30% необхідної інформації), що свідчить про неповне вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності.
2	Здобувачем надана неповна відповідь із незначними помилками (не менше 60% необхідної інформації), що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності
3	Здобувачем надана достатньо повна відповідь із незначними уточненнями (не менше 75% необхідної інформації), що свідчить про вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань..
4	Здобувачем надана повна відповідь (не менше 90% необхідної інформації), що свідчить про повне вміння демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для

	їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.
--	---

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – залік.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання практичних робіт та їх захист	завдання самостійної роботи	написання контрольної роботи	
Тема 1. Загальні відомості про культуру винограду	-	5	4	5
Тема 2. Морфологія та біологія винограду	8	5		13
Тема 3. Розмноження винограду і вирощування садивного матеріалу	16	5		21
Тема 4. Технологія закладання виноградних плантацій	-	5		5
Тема 5. Догляд за виноградними насадженнями	24	5		29
Тема 6. Захист винограду від шкідників та хвороб	-	5		5
Тема 7. Класифікація вин	8	5		13
Тема 8. Технологія виробництва виноградних вид	-	5		5
Разом	56	40		4

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Списування під час контрольних робіт заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Власюк С. Г., Бондаренко А. О. Садівництво і виноградарство : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 1990. 374 с.
2. Дробітько А. В., Ткачова Є. С., Маркова Н. В. [та ін.]. Біолого-екологічні особливості винограду : навчальний посібник. Миколаїв : МНАУ, 2020. 307 с.
3. Бондаренко А. О. Виноградарство : ілюстрований термінологічний посібник. Київ : Урожай, 1994. 111 с.

Допоміжні

1. Куян В. Г. Плодівництво. Київ : Аграрна наука, 1998. 472 с.
2. Каблучко Г. О., Гапоненко Б.К. Плодівництво. Київ : Вища школа, 1990. 265 с.
3. Барабаш О. Ю. Цизь О. М., Леонтєв О. П. [та ін.]. Овочівництво і плодівництво : підручник. Київ : Вища школа, 2000. 503 с.
4. Гель І. М. Історія розвитку виноградарства / Навчальний посібник для студентів спеціальності «Садівництво і виноградарство». Львів, 2016. 246 с.
5. Дудник М. О., Коваль М. М., Козар І. М. Виноградарство / за ред. М. О.Дудника. Київ : Урожай, 1999. 288 с.
6. Єрмаков О. Ю., Удахін В. В. Інтенсифікація виробництва винограду на інноваційній основі. Агросвіт. 2009. № 8. С. 37–40.
7. Дудник М. О., Коваль М. М., Козар І. М. Виноградарство / за ред. М. О. Дудника. Київ : .Урожай, 1999. 288 с.

8. Зінченко В. І. Органолептичний аналіз вин. Київ : Виноград. Вино, 2009. 204 с.
9. Іванов С. В., Домарецький В. А., Куц А. М. [та ін.]. Інноваційні технології продуктів бродіння і виноробства : підручник / за ред. С. В. Іванов. Нац. ун-т харч. технологій. Київ : НУХТ, 2012. 487 с.
10. Мамай О. І., Сльозко Г. Ф., Стоянова О. В. Хімічний і технологічний контроль виноробства : навчальний посібник. Київ : Інкос, 2004. 224 с.
11. Білько М. В., Гречко Н. Я., Куц А. М. [та ін.]. Технологія вина : задачі і приклади : навч. посіб. Нац. ун-т харч. технол. Київ : НУХТ, 2017. 290 с.
12. Домарецький В. А., Маринченко В. О., Білько М. В. [та ін.]. Хімія і біохімія вина : підручник / за ред. А. І. Українця. Національний університет харчових технологій. Київ : НУХТ, 2007. 261 с.
13. Барат Ю. М., Наталевич В. В. Продуктивність винограду залежно від внесення мікробіологічних добрив. Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Зрошуване землеробство». Вип. 77. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 9–12.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. www.agro-business.com.ua. – Журнал «Агробізнес сьогодні».
2. www.ukragroconsult.com.ua. – Сайт УкрАгроКонсалт.
3. ukrseeds.org.ua. – Сайт Насінневої асоціації України.